

DAVANT DEL PACTE PER BARCELONA

UNA REFLEXIÓ GENERAL

La pandèmia del Covid 19 ha generat una situació crítica, sanitària però també social i econòmica. Ningú esperava que tinguéssim un problema sanitari tan fort i tan sobtat. Amb efectes tan greus en molt àmbits, si bé val la pena recordar que totes les crisis ens agafen desprevinguts, va passar també amb la crisi financera de 2008, i moltes veus del camp de l'economia, l'ecologia i de molts altres camps havien indicat que el nostre model econòmic i social està exposat a molts factors que poden generar una greu devastació.

El gener de 2020 havíem experimentat, a escala molt menor, l'efecte del temporal Glòria, una situació repetida els darrers anys, que podríem considerar un altre avís de la varietat de problemes als que estem exposats

La pandèmia i les respostes per fer-li front han posat de manifest les principals mancances i debilitats de la nostra ciutat. També la seva capacitat de reacció per fer-li front començant per tots els sectors mobilitzats per frenar la crisi sanitària i per garantir que la ciutat funcionés amb certa normalitat (serveis públics essencials, subministraments bàsics...), pal·liar els molts problemes que s'anaven presentant. Sense oblidar la mobilització de molt voluntariat, en les condicions complicades del confinament, per arribar allà on feia falta i el comportament cívic i responsable de la gran majoria de persones que han actuat amb el civisme que se'ls hi demanava.

En aquest context entenem que la proposta de Pacte de Barcelona té la virtut d'intentar mobilitzar al conjunt de la població, començant per la més organitzada, per desenvolupar un conjunt d'accions que ens permetin superar aquest mal tràngol i permetre que les coses vagin millor en el futur. Per si tenim que fer front a una altre emergència ens agafi en millor situació.

Entenem que un Pacte de ciutat que pretén aplegar a molta gent diversa requereix arribar a un cert diagnòstic compartit o, si més no, a trobar propostes que intentin integrar perspectives diverses. Ningú pot pretendre obtenir tot el que creu que és més bo per a ell. Estem en una societat d'una enorme complexitat que ens obliga a trobar respostes que tinguin en consideració la diversitat de situacions i demandes contraposades i trobar-ne una síntesi que pugui funcionar.

En aquest sentit volem introduir el nostre diagnòstic, en el que volem fer esment de les mancances, problemes que fa molt temps que entitats, moviments socials de la ciutat estan denunciant i que ara la pandèmia ha fet evident.

La proposta de Pacte per Barcelona tracta de generar un conjunt d'acords que permetin recuperar la ciutat un cop superada l'emergència sanitària, malgrat que la pandèmia pot tardar temps en resoldre's.

Aquesta diagnosi evita considerar que la pandèmia no ha fet més que posar en una situació crítica un model econòmic i social que ja tenia molts problemes i que potencialment estava abocat a generar-ne de molt greus quan algun element previsible o imprevisible generés una tensió intensa. Molt d'aquests problemes havien estat posats en evidència per diversos moviments i entitats socials i ara s'han mostrat en tota la seva cruesa i intensitat. Per destacar els més importants:

- La creixent especialització de la ciutat en uns pocs sectors d'activitat, especialment del turisme que ara pot ser un factor d'agreujament de la situació en la mesura que es potencialment una de les activitats més afectades per l'impacte de la pandèmia. Al mateix temps s'ha vist que l'excessiva pèrdua d'activitat industrial ha posat de manifest les dificultats d'abastiments bàsics per fer front a l'emergència (i també ha fet evident la importància de la cooperació per revertir algunes situacions).
- El debilitament dels sector públic, fruit de retallades i privatitzacions i d'un insuficient sistema fiscal que ha generat i multiplicat els problemes sanitaris, el de totes les activitats de cures i que ara es comença a evidenciar en el sistema educatiu. Els efectes de la pandèmia els tindrem ara en el sistema sanitari (inclosa la salut mental), educatiu, de cures i benestar.
- Les enormes desigualtats originades en el sistema econòmic i en moltes polítiques (laborals, fiscals, migratòries) i que té la seva expressió més crua en la pobresa extrema. Fa anys que sabem que a la nostra ciutat hi ha una capa important de treballadors i treballadores pobres, persones en ocupacions informals, aturats de llarga durada. La crisi sanitària ha expandit aquesta situació generant col·lectius que no s'han pogut integrar en els sistemes de protecció creats per la ocasió (ertos). Han crescut les demandes d'aliments, de material escolar.
- Crisis de l'habitatge en diferents impactes: sense llarisme, mobbing immobiliari, increment de lloguers, infrahabitatges, gent vivint en habitacions, deguda al predomini d'un model especulatiu i amb insuficiència de polítiques públiques. Una crisi que ve de lluny i que el confinament no ha fet més que agreujar.
- Crisi ambiental sovint no percebuda adequadament. Tenim greus problemes locals com la contaminació atmosfèrica, bàsicament derivada del model de transport, les restes d'amiant i altres contaminants, el

problema dels residus. Comencem a percebre alguns impactes del calentament global en forma de tormentes que quasi cada any arrasa el front marítim. Però hi ha masses estudis ambientals que avisen de que els impactes poden ser molt més grans, en molts terrenys, i cal reorientar moltes coses.

- Tenim enormes desigualtats de gènere que es manifesten de formes molt diverses. El confinament ha fet aflorar encara més el problemes de conciliació de la vida laboral i familiar amb l'experiència de habitatges inadequats, activitats de cura i teletreball. Encara no sabem prou bé l'impacte sobre la violència de gènere, però alguns indicadors son preocupants.

Segurament ens deixem més coses, però aquestes són prou importants. Fa massa temps que estan entre nosaltres i ara s'ha vist la importància que tenen en una situació crítica. Per tot això pensem que un pacte amb voluntat de futur no pot reduir-se a tornar a posar en marxa el que ja teníem, perquè els problemes ja eren molt importants, han agreujat l'impacte del virus i ens poden dur a una situació de enorme vulnerabilitat en qualsevol altre impacte desestabilitzador. Una ciutat forta no es la que guanya la Champions, es la que garanteix benestar bàsic a tots els seus habitants i la que te mecanismes potents per fer front a les mil i una situacions crítiques que la realitat ens depara.

Som conscients que moltes de les propostes i demandes no tenen solució en l'àmbit local. Requereixen suport i accions de molts nivells: Generalitat, Estat central, Unió Europea, organismes internacionals. Però es també obvi que un bon acord de ciutat, amb objectius clars i encarant bé els problemes, és la millor forma per aconseguir que altres administracions i institucions es situïn en la mateixa direcció.

PROPOSTES PER CADA TAULA DE TREBALL

ECONOMIA

Objectiu: Fer una economia més diversificada, que garanteixi la cobertura de les necessitats bàsiques, capaç de fer front a la crisi ambiental, generadora de bones condicions laborals.

Propostes:

- Treballar per promoure activitats més diversificades amb promoció de indústria neta, desenvolupament tecnològic.
- Consolidar els espais industrials de la ciutat
- Promoure sector d'activitat que s'han mostrat clau per garantir el benestar: economia verda (transport col·lectiu i sostenible, energies netes i estalvi energètic, rehabilitació d'habitatges, reciclatge i minimització de residus, serveis de cures i atenció a les persones, cultura). Frenar inversions que agreugen la crisi ambiental (ampliació aeroport i port). El turisme seguirà sent important però cal evitar el seu creixement pels impactes socials i la vulnerabilitat que genera i cal repensar el seu funcionament.
- Promoció de la recerca especialment en activitats estratègiques socials i ambientalment
- Ajuts a mantenir el petit teixit empresarial de serveis als barris i a promoure l'economia social i solidària
- Les ajudes tenen que estar associades al compliment de retorn social, en termes de condicions laborals i socials i tenen que prioritzar aquells sectors i activitats amb més dificultats per accedir a recursos . Cal considerar els costos de creació de noves activitats i un pacte sobre lloguers de locals que no sigui una font d'expulsió de petits negocis.
- Aposta per l'Economia Social i Solidària¹.
 - Mesures per blindar la política pública de suport a l'ESS i crear mecanismes per situar l'ESS a la base d'una nova matriu productiva en el mitjà termini.
- Començar a orientar les polítiques en clau metropolitana
- Cal reforçar fiscalment l'administració i això passa per repensar el finançament local i sens dubte per un plantejament a nivell estatal.

MODEL URBÀ

Mobilitat.

Objectiu: La pandèmia i el seu confinament també ha posat en evidència la millora de la qualitat de l'aire i en conseqüència de vida.

Propostes:

- El transport públic, combinat amb el transport autònom (a peu, bicicleta..) ha de ser vital en el futur mes immediat.
- Cal pensar mesures de xoc (oferta de transport públic) per la primera fase de la des escalada per evitar una regressió en la millora del model de transport a la ciutat
- Reforçar el servei de rodalies, el reforç de les xarxes de bus des de una visió metropolitana és bàsic per assolir una millor mobilitat. Cal també acabar tot el que resta pendent la línia 9, la connexió entre Trinitat nova i vella, la connexió entre la línia 4 i l'estació de la Sagrera. Acabar les estacions de la Sagrera i Sant Andreu Comtal , i unir els tramvies per la Diagonal.
- El foment de desplaçament a peu o amb bicicleta i la regulació dels ginys elèctrics que circulen per arreu de la ciutat. I un disseny urbà i doni seguretat al vianants.

Habitatge

Objectiu: Cal encarar el problema de l'habitatge per garantir a tothom l'accés a un habitatge en bones condicions de habitabilitat comptant la diversitat de condicions familiars.

Propostes:

- Elaboració d'un pacte sobre l'habitatge per encarar aquest problema amb un conjunt variat d'eines d'acció.
- Determinar les zones vulnerables amb habitatges en males condicions, per la seva rehabilitació o reconversió. Existeixen problemes greus en diverses zones de la ciutat que cal afrontar de manera immediata.
- Mirar els edificis i pisos buits en el mercat per tenir una dotació per les emergències que és produirà
- Incrementar la construcció d'habitatge públic de lloguer amb la màxima urgència. Accelerar la construcció de l'habitatge assistit per la gent gran.

Disseny urbà

Objectiu: Cal pensar en que tota reforma urbana tingui en compte la necessitat d'un millor equilibri en termes socials i un millor disseny de espais públics i edificis per garantir una millor salubritat dels espais

ÀREA SOCIAL

Benestar social

Objectiu: La pandèmia ha posat en evidència la necessitat d'una reforma en aquest àmbit. Els serveis socials han estat superats per l'aflorament de molta gent amb necessitats peremptòries de subsistència i que no tenien accés a les cobertures socials fixades per l'administració. És possible que aquesta pressió baixi a mesura que s'acceleri la reobertura d'activitats, però l'impacte de la crisi a curt termini fa pensar que ens trobarem amb una situació més dramàtica.

Propostes:

- Caldrà una redimensió en acció comunitària. Millorar la gestió entre les necessitats, els serveis de l'administració i els serveis oferts des de la societat civil.
- Cal un increment de mitjans per tenir una acció comunitària potent als barris i a nivell de ciutat.
- Polítiques ben dissenyades en garantia de rendes i ajuts, també en el tracte d'estrangeria. En el futur immediat ha de ser el gestor.
- Proposem recollir les propostes del Dictamen del Consell de Ciutat elaborat el 2013 «Teixit associatiu i abordatge de la crisi. Acció comunitària i alimentació». [file:///home/miki/Baixades/teixitassociatiu_abordatgecrisi%20\(1\).pdf](file:///home/miki/Baixades/teixitassociatiu_abordatgecrisi%20(1).pdf)
Malgrat tot, continua sent un document actual!

Sanitat.

Objectiu: L'evidència de les mancances és prou colpidora, cal reforçar la qualitat de la sanitat pública a la ciutat.

Propostes:

- Cal reforçar la sanitat primària i aplicar polítiques de salut comunitària.
- Integració de les residències a la xarxa sanitària primària
- Caldrà reforçar tot el sistema de salut mental degut a un bastant probable increment de problemes en diversos col·lectius socials

Cures

Objectiu: Repensar i dignificar les política de cures: model de residències de gent gran, atenció domiciliaria etc.

Educació

Objectiu: La pandèmia ha posat en evidència les enormes desigualtats a ciutat que cal solucionar.

Propostes:

- Caldrà un retorn a l'escola amb acompanyament emocional a les famílies i alumnes que ho necessitin, sobretot en les escoles on es concentren les poblacions escolars amb més carències.
- Fer efectiu a tots els centres l'accés real a l'equipament en TIC i TAC i la formació efectiva dels professionals docents.
- Analitzar l'experiència de l'aprenentatge fora de l'aula i corregir les deficiències així com en les mancances organitzatives i de mitjans.
- Cal fer una acció específica en aquells espais educatius on es més evident la manca de recursos i les dificultats de realitzar aprenentatges extraescolar.
- Adequar els edificis educatius als canvis climàtics que es van produir per evitar en el possible les aturades de classes per aquest motiu garantint també les temperatures per un bon desenvolupament de les classes.
- Explicitar que l'alumnat més vulnerable està concentrat en l'escola pública i representa un de cada quatre alumnes.
- Per tant ens manifestem partidaris d'una escola pública , laica, inclusiva, democràtica i de qualitat.
- També entenem que cal fer universal l'educació de 0 a 3 anys.

CULTURA

Objectiu: Entenem la cultura com un dret i una funció essencial bàsica a preservar i garantir per a tothom, de cara a generar cohesió i apoderament social, promovent l'autonomia i la capacitat crítica de les persones i les comunitats. En aquest punt volem posar en valor i reconèixer la tasca dels projectes que promouen la cultura de proximitat. És imprescindible la cultura de proximitat, directa i presencial. És la que ha aguantat el confinament amb propostes online i, en molts casos, ha estat pal de paller de les xarxes de suport dels barris.

Volem posar en valor la tasca dels equipaments privats amb vocació pública: Els Ateneus que teixeixen els barris. També la dels petits equipaments de ciutat. Aquells que des de la proximitat i l'acció comunitària han ajudat a sostenir els nostres barris durant aquests dies, els equipaments de gestió ciutadana, Casals de Barri, Centres Cívics i de les entitats que promouen la cultura popular des de la cultura de proximitat. Les entitats que construeixen les Festes Majors dels nostres barris.

Propostes:

- Suport al funcionament diari i al manteniment de les infraestructures. És el que ha permès continuar fent activitat online (sous, subministraments, lloguer, ...)
- Ajuts per la reprogramació d'activitats (de talleristes i artistes) tenint en compte que moltes activitats, actuacions i serveis tindran inicialment pèrdues per les condicions en les que es podran realitzar (poques persones, aforaments reduïts, distància social, neteges més sovint, més personal de neteja, materials neteja i aïllant,...)
- Reconeixement del compromís i la implicació dels equipaments privats amb vocació i activitat pública, com els Ateneus, realitzant amb tots ells convenis adients, especialment en els districtes on no es fan, establint criteris iguals en tots els districtes.
- Posem tot el nostre potencial i capital humà (voluntari i professional) com així les nostres instal·lacions al servei de la ciutat, de les escoles que puguin necessitar espais, etc., per aconseguir un nou model de ciutat centrat en els persones, que garanteixi la cultura com a dret bàsic, respectuosa amb el medi ambient i en la que regeixin els principis de l'economia social i solidària.
- Posada en marxa de circuits artístics als barris que serveixin a la vegada per reactivar la vida cultural i donar oportunitats a molts artistes que s'han quedat en sense feina.
- Espectacles de petit format poden facilitar aquesta activitat cultural capil·lar i funcionar be en moments on es convenient no fer aglomeracions.
- Comptar amb els projectes de proximitat com a interlocutors en les diferents polítiques i accions de la ciutat per donar resposta a la situació de crisi
- Compromís vers l'àmbit cultural vinculat a la lògica publico-cooperativa-comunitària, de base
- El compromís de garantir el model de gestió ciutadana, amb el manteniment i la consolidació dels convenis

ESPORTS

Objectiu:

Propostes: